İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİ İÇİN

İŞYERINDE KORUMA VE GÜVENLİK

Ankara, 2001

Baskıya Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası Tarafından Hazırlanmıştır.

ÖNSÖZ

İşyerlerinde meydana gelen iş kazaları, çalışanların sakatlanmalarına hatta ölümlerine yol açtıkları gibi, büyük ölçüde işgücü ve zaman kaybına da neden olmaktadır. Bu sebeple, iş kazalarının insani boyutu yanında ekonomik boyutu da önem taşımaktadır.

Güvenli çalışmanın sağlanması işletmelerin başarısında önemli bir faktör olarak benimsenmektedir. İşletmelerin amacı meslek hastalığına yol açabilecek tehlikeleri ortadan kaldırmak ve iş kazalarını önlemektir.

Gerçekleşen iş kazalarının büyük çoğunluğu çalışanların kendilerine aşırı güven duyarak kişisel koruyucu araçları kullanmamalarından ve dikkatsiz davranışlarda bulunmalarından kaynaklanmaktadır.

Çalışanların kişisel koruyucu araçlarının önemini anlaması ve kullanımını alışkanlık haline getirmesi, iş kazalarını en alt seviyeye indirecektir. Sendikamız tarafından hazırlanarak yayımlanan bu kitapta işyerindeki kişisel koruyucu araçlar tanıtılarak, işyerinde çalışılırken dikkat edilmesi gerekli güvenlik kuralları açıklanmıştır.

Çalışanlara ve Sendikamıza üye kuruluşların temsilcilerine yararlı olacağına inandığım bu kitabı sizlere sunmaktan dolayı mutluluk duyuyorum.

Saygılarımla,

Ankara, Eylül 2001

Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Başkanı

Ahmet EREN

TEŞEKKÜR

Kitabın hazırlanması aşamasında katkıda bulunan, Sendikamıza üye kuruluşlarımızın temsilcilerine, kitabın kaynaklarının temininde yardımcı olan Bursa Çimento Fabrikası Personel Müdürü Dursun AYHAN'a ve Lafarge Türkiye İş Güvenliği Müdürü Ahmet TÜRKTARHAN'a teşekkür ederiz.

Çimento Müstahsilleri İşverenleri Sendikası

İÇİNDEKİLER

	ÖNSÖZ	3
l.	KİŞİSEL KORUYUCU ARAÇLAR	9
II.	KİŞİSEL KORUNMA ARAÇLARININ SINIFLANDIRILMASI VE KULLANIMI	10
	1. GÖZLERİN KORUNMASI	. 10
	2. ELLERİN KORUNMASI	. 12
	A. El kazalarını önlemek için alınması gerekli tedbirler:	. 13
	B. Elektrikli el aletleri kullanılırken dikkat edilmesi gereken hususlar:	. 17
	3. KAFANIN KORUNMASI	. 22
	A. Koruyucu başlıkların sınıflandırılması	. 22
	B. Diğer Başlıklar	. 23
	4. KULAKLARIN KORUNMASI	. 24
	5. AYAKLARIN KORUNMASI	. 25
	6. VÜCUDUN KORUNMASI	. 29
	A. Yüksekte çalışırken dikkat edilmesi gereken hususlar	. 29
	B. Bel incinmelerinden korunma	31

III.	KİŞİSEL KORUNMA ARAÇLARI KULLANILIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	l 33
IV.	TÜM ÇALIŞANLAR İÇİN GENEL GÜVENLİK KURALLARI	33
٧.	BİR KAZANIN ANATOMİSİ	35
VI.	İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ AFİŞ VE UYARI LEVHALARI	
VII.	RESIMLER	61
VIII	. FAYDALANILAN KAYNAKLAR	77

TEHLİKELİ
DEĞİLDİ İŞ
A
KOLAYIMA GELDİ KAZASININ
A
KİMSE DİKKATLİ
OL DEMEDİ
A GÖRMEDİM
A ACELEM VARDI
A BANA BİR ŞEY
OLMAZ

I. KİŞİSEL KORUYUCU ARAÇLAR

Kişisel koruyucular, çalışanların iş kazalarına uğramaları veya meslek hastalıklarına tutulmalarını önlemek üzere, çalışılan yerin özelliğine ve yürürlükteki mevzuata göre çalışma süresince kullanılma zorunluluğu olan malzemelerdir.

Kişisel koruyucuları işyerinin özelliğine göre, sürekli kullanılması gere-

kenler (baret, iş elbisesi, iş ayakkabısı vb.) ve çalışma anında kullanılması gerekenler (maske, gözlük, eldiven, yağmurluk, emniyet kemeri vb.) şeklinde iki ayrı grupta değerlendirmek mümkündür.

Kişisel korunma araçları iş güvenliği tekniğine rağmen bertaraf edilemeyen tehlikelere karşı korunmak için verilmektedir. İşyerinde ne kadar önlem alınmış olursa olsun, üretim sırasında kullanılan araçların çalışmalarından kaynaklanan olası tehlikelere karşı kişisel koruyucu malzemeleri kullanmak zorunluluğu vardır.

Kişisel korunma araçlarının nasıl ve nerede kullanılacağı işyerindeki yetkililer tarafından bildirilecektir. Koruyucu

malzemelerin bildirilen yerlerde belirtilen şekilde kullanılması ihmal edilmemelidir. Unutulmamalıdır ki, koruyucu malzemeler, kullanılacağı işlerin ve kullanılacağı yerlerin risklerini önleyecek şekilde tasarlanmış ve imal edilmiştir.

Zararlı gazlardan, buharlardan ve tozlardan korunmak için filtreli veya temiz hava verici maskeler kullanılır. Işınlardan, asit sıçramalarından,

buharlardan, taşlama veya polisajlardan fırlayan parçacıklardan korunmak için çeşitli nitelikte gözlükler kullanılır. Gürültünün zararlarından korunmak için kulaklık ve tıkaçların kullanılması gereklidir. Keskin kenarlı malzemeden, tahriş edici veya sıcak maddelerden ellerin zarar görmesini önlemek için lastik, deri ve suni maddelerden yapılmış eldivenler kullanılmalıdır. Ayaklara yönelik tehlikelerin bulunduğu yerlerde ise, güvenlik (iş) ayakkabıları, tozlukları ve çizmeleri giyilmelidir.

TEHLİKEYİ BERTARAF ETMEK AKILLICA KORUNMAKLA MÜMKÜNDÜR!

II. KİŞİSEL KORUNMA ARAÇLARININ SINIFLANDIRILMASI VE KULLANIMI

1. GÖZLERİN KORUNMASI

Sanayi kazalarından koruma tedbirleri arasında gözlerin tehlikelerden, fiziksel ve kimyasal etkiler altında kalmalarından veya radyasyonlardan korunmaları önemli bir konu oluşturmaktadır.

Her yıl işyerlerinde meydana gelen göz yaralanmaları gözlerin korunmasına yeterince dikkat edilmediğini göstermektedir. Uçucu, fırlayıcı ve sıçrayıcı parçalardan meydana gelen göz yaralanmalarını önlemek üzere koruyucu gözlüklerin kullanılması zorunludur. Gözlerin korunması uygun evsafta gözlük veya buna benzer koruyucular kullanmakla mümkün olabilmektedir.

Gözlük takmadan çalışırken herhangi bir parça fırlamasına ve sıçramasına maruz kalındığı takdirde yalnızca göz yaralanması değil, aynı zamanda gözün çevresindeki kemikler de zarar görmekte ve muhtemelen kemik çatlamaları meydana gelebilmektedir.

Fırlayan ve sıçrayan parçacıklar (çimento, klinker, ergimiş metal, elektrik kıvılcımları, kimyasal maddeler) dumandan veya aşındırıcı buhardan ve gazlardan meydana gelen tahrişler, ışın yayını (kaynak kesme, kısa akım gibi) göz yaralanmalarına sebep olan risklerdir

Koruyucu gözlük takmadan, taşlama, delik delme, kaynak işleri, torna, freze, polisa veya etrafa uçan parçalar sıçra-

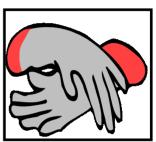

tan işler ile kimyasal madde boşaltmaları yapılmamalıdır.

Gözlük gerektirmeyen fakat sıçrama yapan işlerde şeffaf yüz siperi kullanılmalıdır. Uygun maske takmadan zararlı toz, gaz, duman ve buhar meydana gelen işlerde çalışılmamalıdır. Koruyucu gözlük takma alışkanlığı elde edilmelidir. Gözlük kullanmamak için mazeret üretilmemeli, gözlükten kaynaklanan şikayetler amirlere iletilmelidir. İşe uygun gözlük kullanıldığı takdirde çalışmada bir zorluk, görüş gücünde ve buna bağlı olarak çalışma kabiliyetinde bir değişiklik olmadığı görülecektir.

2. ELLERÍN KORUNMASI

Eller vücudun sıkça yaralanan bölümleri arasındadır ve sürekli çeşitli risklere maruzdurlar. Travmatik yaralanmalar el kazalarının en yaygın olan tipidir. El yaralanmalarına sebep olan riskler aşağıdaki şekilde sınıflandırılabilir;

Mekanik riskler: Çarpmalar, ezilmeler, burkulmalar, yıpranmalar, delinmeler, kesilmeler, kopmalar.

Termik riskler: Sıcaklık, ergimiş metallerin sıçraması, soğuk.

Kimyasal riskler: Asitler, bazlar ve solventler gibi tehlikeli maddelerin sıçraması ve teması.

A. El kazalarını önlemek için alınması gerekli tedbirler:

- İş için doğru el aleti kullanılmalıdır. Uygun bir şekilde çalışacağından emin olmak için kullanmadan önce bütün teçhizat kontrol edilmelidir.
- Düşme olasılığını azaltmak için çalışma bölgesi temiz ve kuru bulundurulmalıdır. Zira düşülürken düşüşü hafifletmek için eller kullanılmakta burkulmalara veya kırılmalara neden olmaktadır. Bozuk zemin ve döşemelere, buruşmuş halılara, kaygan yüzeylere özellikle dikkat edilmelidir

BİR ANLIK DALGINLIK ÖMÜR BOYU İZLERİNİ TAŞIYACAĞINIZ KAZALARA SEBEP OLABİLİR

İŞİNLE DALGA GEÇERSEN BELKİ KOLUNDAN VE BACAĞINDAN DA VAZGEÇERSİN.

- Eller, saç ve giysiler makinaların tüm hareketli bölümlerinden uzak tutulmalı, işe başlamadan önce tüm mücevherler, evlilik yüzüğü dahi çıkarılmalıdır.
- Yapılan işe göre uygun eldivenler ve koruyucu diğer teçhizat giyinilmelidir.

Eldivensiz olarak keskin, sivri uçlu, ağır, sıcak yakıcı ve aşındırıcı maddeler kaldırılmamalı ve taşınmamalıdır.

Hareketli makinalarda çalışırken, makinanın tehlike yaratma olasılığını ortadan kaldırmak için makinaların tehlikeli bölümlerine koruyucular takılarak çalışılmalıdır.

Temizlik yapmaya veya kurmaya başlamadan önce her bir makine veya alet kapatılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, hareketli makinanın içine ellerin "sadece bir saniye" sokulması halinde dahi kopmalara kadar varan kazalarla karşılaşılmaktadır.

El aletlerinin kullanımı sırasında sıkça yaralanmalar ortaya çıkmaktadır. El aletleri ile çalışırken bir iş kazasına neden olmamak için bazı kurallara uymak gerekir.

El aletlerini kullanmadan önce aşağıda yer alan sorulara olumlu cevap vermek üzere gerekli kontrollerin yapılması gerekir.

- 1. El aletleri yapılan iş için uygun mu?
- 2. El aletleri doğru olarak kullanılıyor mu?

3. El aletleri uygun güvenlik koşullarını taşıyor mu?

4. El aletleri güvenli bir yere konmuş mu?

- a. El aletleri seçilirken öncelikle iş için uygun el aleti seçilip seçilmediği kontrol edilmelidir. Doğru el aleti seçilmediği için bir çok iş kazası ortaya çıkmaktadır.
- b. Yapılacak iş için uygun el aleti kullanılsa bile, eğer el aleti doğru olarak kullanılmamışsa yaralanmaya neden olur. El aletlerini kullanmak için gerekli doğru bilgiye sahip olmanız gerekir. Belirli bir el aletinin nasıl kullanılacağından emin değilseniz, gerekli bilgi için ustanıza yada teknisyeninize sormaktan kaçınmayın.

c. El aleti kullanmadan önce güvenlik koşullarına uyulup uyulmadığına dikkat edilmesi gerekir. El aletini kullanırken tutuşunuzun, duruşunuzun uygun olup olmadığı kontrol edilmelidir.

İŞ GÜVENLİĞİ VE SAĞLIK BİR AYNADIR. SİZ ONA GÜLERSENİZ O DA SİZE GÜLER.

d. El aletlerinin güvenli bir yere konulmaması nedeniyle (örneğin keskin ve sivri el aletlerinin cepte taşınması, yüksek yerlerden aşağıya düşmesi, takım çantasına gelişigüzel bırakılması) yaralanmalar ve kazalar ortaya çıkmaktadır. Bu tür kazaların önlenebilmesi için iş yapılırken ve iş bitiminde el aletlerinin bırakılması gerektiğinde bunların güvenli bir yere konulması gerekir.

B. Elektrikli el aletleri kullanılırken dikkat edilmesi gereken hususlar:

Günümüzde işyerlerinde elektrikli el aletleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Mahiyeti gereği bu aletleri kullanırken çok dikkatli olunması ve bazı güvenlik kurallarına uyulması gerekir.

İşe uygun el aleti kullanılmalı ve riskleri hakkında yeterli bilgiye sahip olunmalıdır. Gerekiyorsa usta ve teknisyenlerden bu konuda yardım istenmelidir.

Elektrikli el aletleri kullanırken koruyucu teçhizat giyilmelidir.

Yüksek yerlerde çalışırken koruyucu parmaklığı olan platform kullanılmalıdır.

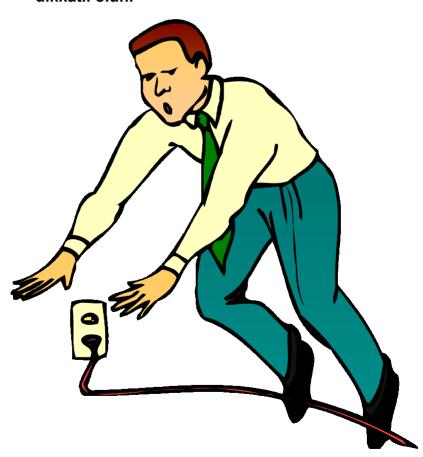
Kordonu yıpranmış el aleti veya zedelenmiş uzatma kordonu kullanılmamalıdır.

- Bir el aletini çalıştırmaya başlamadan önce ayar anahtarları gibi teçhizat ortadan kaldırılmalıdır.
- El aletleri ile şaka yapılmamalı, başkalarına dokunulmamalıdır.

Elektrikli el aletlerini kullanırken:

- a. El aletlerini kullanmadan önce kontrol edin. İş yapmak için gittiğiniz yerde onarmaya kalkışmayın.
- b. El aletlerini zorlamayın. Dar yerlerde, kablo ve boru gibi çeşitli engellerin olduğu yerlerde daha dikkatli olun.

- c. Elektrikli el aletlerini nemli ıslak durumda olan yerlerde kullanmayın. Yanıcı maddelerin bulunduğu yerlerde elektrikli el aletleri ile çalışırken daha dikkatli ve uyanık olun.
- d. El aletini, fişi prizde sokulu iken asla ayar etmeyin, ucunu veya ağzını değiştirmeye kalkışmayın.
- e. 110 voltla çalışan elektrikli aletlerin bile öldürücü ve tehlikeli şekilde elektrik çarpmalarına ve yanıklara sebep olduğunu unutmayın.
- f. Tehlikeli işareti veya lambası olan yerlere özel bir neden olmaksızın dokunmayın veya yaklaşmayın. Trafolara, elektrik atölyesine izinsiz girmeyin.
- g. Kabloyu yağdan, sıcak ve parçalanmasına neden olabilecek yüzeylerden ve kimyasal maddelerden koruyun. Kabloyu geçit yerlerinde ve ayak altında bulundurmayın.
- h. Elektrikli cihazları enerjisi kesildikten sonra temizleyin.
- i. Elektrikli cihazları kullanırken ellerinizin kuru olmasına dikkate edin.
- j. Akımı kesmek için kabloya asılmayın, prizi çekin.
- k. Kablo kullanılmadığı zaman dikkatlice sarılmalı, bir raf üzerine yahut uygun bir askıya asılmalıdır.

Tamirler daima yetkili elektrikçi tarafından yapılmalıdır.

El aletleri ve malzemelerin düzenli tutulması iş kazasına uğrama olasılığını azaltacaktır.

El aletleri ve malzemelerinin düzenli tutulması için aşağıdaki hususlar dikkate alınmalıdır;

- Malzemeleri düz bir zemine dengeli şekilde istifleyin ve yerleştirin.
- Benzer malzemeleri düzenli olarak aynı yere koyun ve ağır malzemeleri alta, zemine veya alt rafa yerleştirin.
- Yuvarlanabilecek malzemenin önüne tutucu koyun.
- Yatay durumda tehlikeli olabilen uzun malzemeleri dikine isteyin.

- Malzemeleri çeşit, büyüklük, madde ve uygulama yerine göre gruplayın.
- Ufak veya sökülmüş parçaları bir kutuya koyun.
- Malzemeleri kimsenin çarpmayacağı şekilde yerleştirin, geçiş yollarına, giriş-çıkış yollarına, merdiven, seyyar merdiven yanına, elektrik panelleri veya kumanda tablosunun önüne-arkasına, yangın savunma sisteminin yakınına koymayın.
- Tuvalet, banyo, yemekhane ve soyunma odalarını temiz ve düzenli tutun
- İşiniz bittikten sonra çalışma alanını temizleyin.

3. KAFANIN KORUNMASI

Parça düşmesi veya sıçraması, bir yerden geçerken kafanın çarpması, baş yaralanmalarına neden olan olayların başlıcalarıdır.

Başımızın kaza tehlikelerinden korunması için delinmeye, kırılmaya, elektriğe ve yanmaya dayanıklı malzemeden yapılmış baret (güvenli kask) kullanılmalıdır.

A. Koruyucu başlıkların sınıflandırılması

Düşen cisimlere ve çarpmalara karşı kafatasını koruyan baretler,

- -Metal kask ve başlıklar
- -Saç fileleri ya da örtüler

Koruyucu başlıklar iki büyük grupta ve aşağıdaki sınıflarda incelenebilir.

I.Grup: Koruyucu başlık, tamamen sert malzemeden yapılır.

II.Grup: Koruyucu başlık elastiki malzemeden yapılır ve siperli olur.

Sinif A- Genel Hizmet

Darbelere ve fırlayıcı parçalara karşı koruyucu nitelik gösterir, belli bir orana kadar elektrik akımını geçirmez.

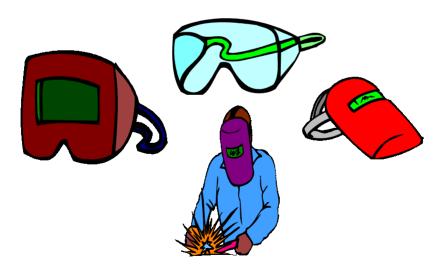
Sınıf B- Özel Hizmetler

Darbelere ve fırlayıcı parçalara karşı sınırlı şekilde koruyucu nitelik gösterir, elektrik akımına karşı koruyuculuk niteliği yoktur.

Sınıf C- İtfaiye Hizmetleri

Darbelere, fırlayıcı parçalara karşı koruyucu niteliği vardır. Sınırlı oranda elektrik akımına dayanıklıdır.

- B. Diğer Başlıklar
- 1. Kaynakçı koruyucu maskeleri
- 2. Yüz siperleri

4. KULAKLARIN KORUNMASI

Gürültü, işyerlerinde çalışanların üzerinde fizyolojik ve psikolojik etkiler bırakan ve iş verimini olumsuz yönde etkileven seslerdir.

Gürültü bir ses aletle ölçüldüğünde, şiddeti 80 desibel (dB)'den fazla olursa, işitme arızalanmalarına sebep olabilir. Eğer alet çok daha fazla değerler gösteriyorsa kulak rahatsızlığı çok kısa zamanda ortaya çıkar.

Kulak korunma araçları, işitme organlarınızın arızalanmasını önlerler. Uygun seçilmiş bir kulak koruyucusu gürültünün algılanmasına olanak vermeyen bir çalışma sağlar. Gürültü sınırı yüksek olan yerde çalışıyorsanız, kulak koruma aracının kullanılması zorunludur.

Gürültüden zarar görmüş bir kulak tekrar eski durumuna getirilemez. Kulak koruyucularını kullanmak suretiyle kendinizi gürültü bölgesinden çıkarırsınız. Gürültülü yerlerde çalışanların muntazaman işitme kontrolü yaptırmalarında fayda vardır.

Kulakların korunması iç ve dış korunma malzemeleriyle sağlanmaktadır. İç korunma kulak tıkaçlarıyla, dış korunma ise gürültüye karşı kasklar veya kulaklıklar aracılığıyla sağlanmaktadır.

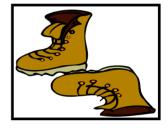
Kulaklıklar, gelişigüzel değil amirlerce verilen talimatlara göre, yüksek sesin gelmesini engelleyecek şekilde kullanılmalıdır. Kulaklığınız açık bir gürültü azalmasını sağlamıyorsa derhal amire başvurulmalıdır.

Kulaklık, pamuk tampon ve tıkaç gibi kulak koruyucuları yorucu ve zarar verici gürültünün iç kulağa kadar girmesini önler. Kulağa konulan koruyucular, yabancı maddelerdir, alışmak gerekir. Başlangıçta rahatsızlık verirse de sonraları kulak alışkanlık kazanır ve bu rahatsızlık fark edilmez. İşitme yeteneğini yitirmemek için başlangıçtaki rahatsız durumu göze almak gerekir.

GÖNÜL RIZASI İLE KATLANACAĞIMIZ KÜÇÜK FEDAKARLIKLAR ZORUNLU OLARAK KATLANACAĞIMIZ BÜYÜK FELAKETLERİ ÖNLEYEBİLİR.

5. AYAKLARIN KORUNMASI

Materyal ve eşyaların düşmesinden meydana gelen ezilmeler, sivri eşyalarla delinmeler, çivi batması, kaymalar, ergimiş metallerin sıçramasından meydana gelen yanıklar ayaklar için her zaman tehlike oluşturmaktadır.

Çelik burunlu ayakkabılar işyerlerinde ayak koruyucusu olarak kullanılmaktadır. Kullanılan ayakkabıların ergonomik olmasına dikkat edilmelidir. Ağır parça kaldırılan ve nakledilen yerlerde çelik burunlu iş ayakkabısı kullanılmalıdır.

Ayak ve bacak yaralanmaları (kazaları) bir çok işkolunda yaygındır. Ayak yapısı itibariyle kaza sonucu yaralanma olasılığı yüksek olan organların başında gelmektedir. Güvenlik ayakkabıları, koruyucu olmayan benzer ayakkabılarla karşılaştırıldığında çok az bir masrafla, sakatlık bıra-

kabilecek yaralanmaları dahi önleyebilir. İş ayakkabıları endüstriyel ortamlarda, ayaklara herhangi bir şeyin düşme, çarpma olasılığı olan yerlerde, bu risklere karşı ayakları ve ayak parmaklarını korumak amacıyla yapılmıştır.

Ayak parmaklarının çarpma ve darbe ile yaralanma olasılığı varsa, bu durumda çelik bombe önem kazanmaktadır. Çelik bombenin rahat olabilmesi için uygun incelik ve hafiflikte olması gerekir. Bazı iş türlerinde malzemeler özel bir risk oluşturuyorsa, güvenlik ayakkabılarının üzerine metal bir koruyucu uygun olabilir.

Kayma riskini önlemek için kauçuk veya sentetikten yapılan çeşitli şekillerde ayakkabı pençesi kullanılır. Bu durum özellikle yaş veya kaygan zeminler için önemlidir.

İnşaat işleri gibi yerlerde kullanılacak iş ayakkabılarının tabanı çivi v.b. batmalarına karşı metalik bir malzeme ile de takviye edilmelidir.

Elektrik tehlikesi olan yerlerde, çivi kullanılmasının önlenmesi için ayakkabı tamamen dikişli veya yapıştırmalı olmalıdır. Ayakkabılarda metal tamamen izole edilmediği takdirde kullanılmamalıdır. Statik elektrik oluşan yerlerde güvenlik ayakkabısı elektriği iletebilecek tipli kauçuk tabanlı olmalıdır.

Patlayıcı madde fabrikalarında benzin veya diğer kolay tutuşabilecek hidrokarbonlar taşıyan tankların temizlenmesinde çalışanlar, kıvılcım çıkarmayan ve aynı zamanda metal çivisi olmayan ayakkabıları kullanmalıdırlar.

İşçilerin normal hayatta kullandıkları ayakkabılarını işyerlerinde kullanmaları uygun değildir. Bazı kadın ve erkek işçiler sokakta giyilmeyecek kadar eskimiş ayakkabılarını işyerinde giymeyi tercih ederler. Ancak bu durum bir çok iş kazasına neden olur.

Kayarak ve tökezleyerek düşmeler kazaların en yaygın olanıdır. Bunların çoğu uygun ayakkabılar giymemekten ileri gelir. Özellikle kadınların işyerinde yüksek topuklu ayakkabı giymesi tehlikelidir. Düşmeler gevşek bağlardan, eskimiş topuk ve pençelerden de ileri gelebilir.

Güvenlik Ayakkabılarının Bakım ve Onarımı

Güvenlik ayakkabıları kullanılmadıkları zaman temiz ve kuru bulundurulmalıdır. Bir yerde zaman zaman aynı kauçuk (lastik) bot ya da çizme değişik kişiler tarafından kullanılırsa, ayaklardan herhangi bir bulaşıcı etkenin başkasına geçmesini önlemek için düzenli aralıklarla dezenfekte edilmelidir

İş Ayakkabısı Kullanma ve Depolamada Güvenlik Kuralları

İş ayakkabıları işçilere dağıtımı yapılmadan önce orijinal kutularında, serin, kuru ve temiz bir yerde depolanmalıdır.

- 1- İş ayakkabıları kullanılırken gerek tabanına gerek tabanına gerek tabanına gerekse üst deriye bulaşmış maddeler nemli bir bezle silinerek, düzenli olarak temiz bulundurul-malıdır
- 2- Ayakkabıların temizlenmesinde keskin aletler ve malzeme kullanılmamalıdır.
- 3- Ayakkabı ıslandığı zaman açık, serin ve iyi havalanan bir yerde kendiliğinden kurumaya bırakılmalıdır. Herhangi bir ısı kaynağından (direkt veya radyan ısı kaynağından) yararlanarak kurutulmaya çalışılmamalıdır.
- 4- İş ayakkabıları uygun koşullarda en fazla 5 yıl depolanabilir.
- 5- İş ayakkabıları taşınırken orijinal kutularında taşınmalıdır.

- 6- İş ayakkabıları su ve aşırı sıcaktan korunmalıdır. Ayakkabı üzerine ağır nesneler bırakılmamalıdır.
- 7- Ayakkabılar, bağı bağlı ve içeri sokulmuş şekilde giyilmelidir.
- 8- Ayakkabılar topuğuna basarak pabuç gibi kullanılmamalıdır
- İş ayakkabıları orijinal şekilleri bozularak (örneğin çelik parmak koruyucu çıkartılarak) kullanılmamalıdır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği açısından ayakkabılardan geçebilecek hastalıklara da dikkat edilmelidir. Mantar hastalığı ayakların sağlığını tehdit eden önemli bir tehlikedir.

Ayakların her gün yıkanması gerekir. Parmak aralarının iyice kurulanmaması mantar hastalığına yol açar. Pamuklu ve yünlü çoraplar tercih edilmelidir. Ayakta deri çatlamaları görülüyorsa, sık sık krem sürülmesi ihmal edilmemelidir.

Parmak aralarında kızarıklık ve soyulma görülmesi mantar hastalığının başlangıcı olabilir. Bu nedenle gerekli tedbirlerin alınması gerekir. Mantara karşı merhemler ya da tozlar sürerek ayaklar kuru tutulmaya çalışılmalıdır. Pamuklu çoraplar ve ayağın hava alabileceği delikli ayakkabılar veya sandaletler giyilmelidir. Bir hafta içinde bir iyileşme görülmezse doktora başvurulması gerekir.

Mantar hastalığından korunmak için başkasının terliğini, ayakkabısını giymeyiniz. Başkasının traş fırçasını kullanmayınız. Unutmayınız ki, saça, sakala, deriye değen eşyalar kişiseldir ve mantar hastalığı bunlarla bulaşır.

6. VÜCUDUN KORUNMASI

Termik ısı, ergimiş metallerin sıçramalarına karşı termik koruma bilerimi (elyaf dokumadan elbise, önlük tozluk) giyilmelidir.

Yükseklerde veya engebeli yerlerde çalışırken düşmemek için güvenlik kemeri ve güvenlik halatları, düşüş tutucuları, mobil tutucuları, güvenlik ağları kullanılmalıdır.

Yüksek yerlerdeki çalışmalarda (çatı işleri-elektrik direkleri üzerindeki işler gibi) güvenlik kemerleri takılmalıdır. Güvenlik kemerleri kullanılmadan önce (bağlama halatı, bağlantı parçaları) dikkatle kontrol edilmelidir.

A. Yüksekte çalışırken dikkat edilmesi gereken hususlar

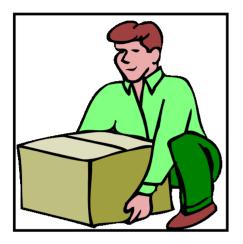
- Ayakkabıya yapışmış olan kum, yağ ve benzeri malzemeleri çok iyi temizleyin.
- El aletlerinin düşmesini önlemek için alet çantasında taşıyın.
- Aletleri taşırken dengenizi sağlayın.
- Daha yüksek yerlere çıkmak için merdiven veya basamak kullanın ve aşağıda yer alan hususlara dikkat edin;
- Merdiven veya basamakta herhangi bir hasar veya korozyon olmadığından emin olun.
- Merdiveni güvenli şekilde yerleştirin.
- > Zorunlu olmadıkça merdiveni pencere ve çıkış kapılarına yakın yerleştirmeyin.
- Bir yere dayanan merdiven ayakları ile zemin arasındaki, açıklığın 75 derece olmasına dikkat edin.

- Merdivenin kaymasını, düşmesini önleyecek (kanca ve benzeri) önlemleri alın
- Merdivenden iniş ve çıkışlarda yüzünüzün merdivene dönük olmasına ve her iki elinizle basamakları tutmaya dikkat edin.
- Merdivenden geri-geri inip çıkmayın.
- Merdiven üzerinde iken uzanmayı yalnız güvenlik sınırları içinde yapın.

B. Bel incinmelerinden korunma

Bel vücudumuzun en narin bölgelerinden biridir ve incinmesi halinde düzelmesi ve eski hale gelmesi uzun süre alabilir. Bu nedenle bel incinmelerinden korunmaya özellikle dikkat edilmelidir.

DOĞRU

Belimizin incinmemesi için yerden yük kaldırırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi gerekir;

- Yük kaldırırken bacaklarınızı kullanın. Bunun için bacaklarınızı yükün iki tarafına yaklaştırın. Ayaklardan birini yükün diğer yanına diğerini de arkasına koyun.
- Oturma pozisyonuna girin ve sırtınızı düz tutun.
- Çenenizi içeri çekik tutun. Böylece sırtınızı düz tutmanın yararını devam ettirir, omuriliği sağlam ve düz tutmuş olursunuz.
- Kaldıracağınız nesnenin köşesine avucunuzu dayayıp parmaklarınız ve elinizle kavrayın.
- Yükü vücuda yaklaştırın. Kol ve dirsekleri vücuda bitiştirin.

Vücudunuzu öyle dengeleyin ki, kendi ağırlık merkeziniz ayaklarınızın üstüne binsin. Kaldırmaya arkadaki ayağın itişi ile başlayın.

Herkes yalnız kendi gücünün yeteceği yükü kaldırmaya çalışmalıdır. Eğer yük ağırsa yardım istenmelidir.

Kaldırma yavaş yavaş olmalı kaslara ani yükleme yapılmamalıdır.

Yükü yere koyarken ayak veya el parmaklarının sıkışması önlenmelidir.

Yükü iki kişi birlikte taşıyorsanız, birlikte kaldırdığınızdan emin olun. Ağırlık tek kişiye yüklenmemelidir

> 20 YILDA GÖRÜLMEYEN 20 SANİYEDE BAŞA GELEBİLİR.

YANLIŞ!

III. KİŞİSEL KORUNMA ARAÇLARI KULLANILIRKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- 1. Koruyucu malzemeler işyeri çalışma koşulları göz önüne alınarak dağıtılmıştır. İşyeri yetkilileri tarafından kullanım yerleri ve kullanım şekilleri açıklanarak, çalışanlara dağıtılan bu koruyucu malzemeleri mutlaka kullanın ve kullanmayan arkadaşlarınızı ikaz edin.
- **2.** Doğru malzeme kullanın, işin özelliğine uygun olmayan malzemeleri kullanmayın.
- **3.** Eskiyen veya hasar gören koruyucularınızı, mutlaka yeni ve sağlam olanlarıyla değiştirin.

IV. TÜM ÇALIŞANLAR İÇİN GENEL GÜVENLİK KURALLARI

- Kendi güvenliğiniz ve birlikte çalıştığınız arkadaşlarınızın güvenliği için DAİMA dikkatli ve sorumlu hareket edin.
- 2. DAİMA işinize uygun ve güvenli araç-gereç kullanın. Koruyucu ve güvenlik amacıyla yapılmış araçları ASLA bozmayın, zarar vermeyin. İşe başlamadan önce kullandığınız araçları DAİMA kontrol edin. İşiniz bittiğinde kullandığınız araçları DAİMA güvenli ve düzenli olarak bırakın.
- 3. Güvenli kullanım konusunda eğitimini almadığınız araçları ve maddeleri ASLA kullanmayın. Araç ve maddeleri kullanmadan önce uyarılara dikkat edin. Şüphelendiğiniz durumlarda DAİMA yetkililere sorun.
- DAİMA işinize uygun kişisel koruyucu malzeme kullanın.

- 5. Çalıştığınız alanı DAİMA temiz ve tertipli tutun.
- **6.** Malzemeleri DAİMA güvenli bir şekilde taşıyın, kaldırın, itin veya çekin.
- **7.** Elektrikli araçlara DAİMA bakım yapın, topraklayın. Unutmayın elektrik öldürücüdür.
- 8. Fabrika içinde ve dışında DAİMA yavaş araç kullanın. ASLA hız sınırını aşmayın. Diğer araçlara ve yayalara DAİMA dikkat edin.
- 9. DAİMA güvenli olarak inin veya çıkın. Asla atlamayın.
- **10.** Dikkat ve konsantrasyon isteyen işlerde çalışanları ASLA rahatsız etmeyin ve dikkatlerini dağıtmayın.
- 11. İşyerinde ASLA el şakası yapmayın.
- 12. İşyerine ASLA uykusuz ve içkili gelmeyin.
- **13.** Sağlığınız için aldığınız geçici ve sürekli ilaçlar hakkında yetkililere DAİMA bilgi verin.
- **14.** İşyerinde ASLA koşmayın. Canlı yürüyün. Kaygan zeminlere dikkat edin.
- **15.** Kaza ihtimali olan durumları, şartları yetkililere DAİMA rapor edin.

V. BİR KAZANIN ANATOMİSİ

Yer: Siklonlar

Tarihi: Haziran 2000

Kişi: İç Hizmetler Memuru (İ.H.M.)

O Andaki Görevi: Yangın tüplerinin kontrolü

Gördüğü Olay: Sikloncu siklon şişlemesi yapmaktadır.

Koruyucu malzeme kullanmamaktadır.

Yapılan Görüşme:

i.H.M: Osman Usta, Bu işi yaparken koruyucu birşeyler kullanmalısın.

Osman usta: Şefim biz yıllardır bu işi yapıyoruz, ne zaman ne olacağını biliriz.

i.H.M: Dikkatli olsan iyi olur.

Osman usta: Sağol şefim, dikkat ederiz.

Sonuç: İç Hizmetler Memuru, durumu İSİG Yönetim Temsilcisine bildirir.

Aldığı cevap: Tamam. Ben notuma aldım.

iSiG görevlisi: İlgili Kısım amirine geri bildirimde bulundu.

Kullanılması zorunlu koruyucu malzemeler: iş elbisesi, toz gözlüğü, eldiven, baret, çelik burunlu ayakkabı, <u>ateş siperliği</u>

Yer: Siklonlar

Tarih: Eylül 2000

Görevi: Siklon Şişleme

Kişi: Osman USTA

Kullandığı koruyucu malzemeler; iş elbisesi, toz gözlüğü, eldiven, baret.

Sonuç: Şişleme yaparken sıcak toz püskürmesi sonucu yanma.

Yanan bölgeler:

- -Sol Kulak
- -Boynun Sol Tarafı
- -Sol Omuz (iş elbisesinin üstü giyilmediği için)
- -Sol Yanak

Yanmayan diğer bölgeler:

- -Sol Göz (Toz gözlüğü taktığı için)
- -Saçın Sol Tarafı (Baret taktığı için)
- -Eller (Eldiven giydiği için)

Sonuç: İŞ KAYBI, PERFORMANS DÜŞMESİ, HÜSRAN, ÇEKİLEN ACI......

Suçlu: ?????

GÜVENLİ ÇALIŞ! SEN AİLENE VE İŞİNE LAZIMSIN

VI. İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ AFİŞ VE UYARI LEVHALARI

1475 sayılı İş Kanunu'nun 73. maddesinin üçüncü fıkrasında "İşverenler, makinelerin kullanılmasından doğacak tehlikelerden ve bu hususta önceden alınabilecek tedbirlerden işçileri münasip bir şekilde haberdar etmek zorundadırlar." hükmü yer almaktadır. Münasip sözcüğünden amaç önleme ilişkin duyuru ve uyarıların işçinin kolayca görebileceği şekilde veya rahatça anlaşılabileceği bir biçimde açığa vurulmasıdır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün 25, 29, 33, 104, 121, 138, 144, 282, 284, 411 nci maddeleri ile Parlayıcı, Patlayıcı Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışılan İşyerlerinde ve İşlerde Alınacak Tedbirler Hakkında Tüzükte 55, 56; Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'nün 8 ve 119 ncu maddeleri çeşitli konularda iş güvenliği levhalarının kullanılmasını bir zorunluluk olarak belirtmektedir.

Uyarı levhaları ve posterlerin amacı;

- **1.** Kazalara neden olan yaygın insan davranışlarını hatırlatmak.
- 2. Dikkati iş kazalarının belli nedenleri üzerine toplamak.
- **3.** Güvenli çalışmanın iyi yönünü vurgulayarak insanları etkilemek.
- **4.** Güvenlik kurallarını çalışanlara hatırlatarak, güvenlik eğitimini desteklemek.
- **5.** Kazaları önlemeye yardım edecek davranış özelliklerini önermek.

- **6.** Şirketin güvenlik çabalarına katkıda bulunmayı telkin etmek.
- 7. Özel tehlikeleri çalışanlara hatırlatmak.

Posterler veya levhalar 4 ana grupta toplanabilir;

- 1. Genel konulu posterler
- 2. Belirli endüstri konularına özgü posterler
- 3. Belirli risklere/tehlikelere yönelik olanlar
- 4. Belirli kural posterleri

İş güvenliği levha ve posterleri dikkatle seçilmeli, dikkatle yerleştirilmeli ve özenle korunmalıdır.

- 1. Doğru yere doğru levhalar konulmalıdır.
- **2.** Levhalar uluslararası renk, biçim ve boyut standartlarına uygun olmalıdır.
- 3. Levhalar anlaşılır olmalıdır.
- **4.** Kullanılan yazı karakterleri ve kompozisyon anlaşılmayı kolaylaştırmalıdır.
- 5. Gerekliliği ortadan kalkmış levhalar kaldırılmalıdır.
- 6. Eskimiş levhalar değiştirilmelidir.
- 7. Mesajın ilgi çekiciliği sürekli kılınmalıdır.

Çimento fabrikaları işyerlerinde kullanılabilecek, örnek işçi sağlığı ve iş güvenliği uyarı levhalarına aşağıda yer verilmiştir.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ UYARI LEVHALARI EBATLAR : 50x70 VEYA 35x50 BOYUTLARINDA

AMBAR

- 1. DİKKAT! YANGIN TEHLİKESİ (KİMYASAL MADDE VE YAĞ VARİLLERİNİN YANINA KONULMAK ÜZERE)
- 2. YÜKLEMEDEN ÖNCE ZİNCİR VE HALATLARI KONTROL EDİNİZ
- 3. FORKLİFTE KİMSEYİ BİNDİRME
- 4. KORUYUCU BOT VEYA AYAKKABI GİY
- 5. SİGARA İÇİLMEZ
- 6. AÇIK ALEV VE ATEŞLE YAKLAŞMA
- 7. KIRIK VE ESKİ MERDİVEN KULLANMA
- 8. YANGINDA SU KULLANMAYIN (KİMYASAL MADDE VE YAĞ VARİLLERİNİN YANINA)
- 9. YANGIN VANASININ ÖNÜNÜ KAPATMA
- **10.** BURADA KAYNAK YAPILMAZ (YAĞ VARİLLERİ VE KİMYASAL MADDE VARİLLERİNİN YANINA)
- 11. ASILI YÜKLERE DİKKAT!
- 12. BARET GİYMEK MECBURİDİR

- 13. CARASKAL ALTINDA DURMA-GEÇME!
- 14. BELİNİZLE DEĞİL BACAKLARINIZLA KALDIRIN
- **15.** FORKLİFT ÇIKABİLİR (GİRİŞ VE ÇIKIŞ KAPILARININ DIŞINA YERLEŞTİRİLECEK)
- 16. FORKLİFT YÜKÜNÜN ALTINDA DURMA
- 17. YÜKLEME VE BOŞALTMALARDA MOTORUNU STOP ET
- 18. BASINÇLI GAZ TÜPLERİ
- **19-** BASINÇLI TÜPLERİ DEVRİLMEYE KARŞI ZİNCİRLE BAĞLA
- 20- KALDIRILAN YÜKE YAKLAŞMA
- 21- İSTİFLERİ DÜZGÜN YAPINIZ
- 22- ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 23- İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 24- İŞİ BİTEN MALZEMEYI DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 25- ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 26- HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 27- İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 28- TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 29- ÖNCE CAN EMNİYETİ

KANTAR

- 1. FORKLİFT YÜKÜNÜN ALTINDA DURMA
- 2. DİKKAT KAPI KONTROL
- 3. KANTARA YAVAŞ GİRİN

- 4. KANTARA GİRİŞ
- 5. KANTARDAN ÇIKIŞ
- 6. KANTAR ÜZERİNDE ANİ FREN YAPMAYINIZ
- 7. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 8. BELİNİZLE DEĞİL BACAKLARINIZLA KALDIRIN
- 9. BASINÇLI TÜPLERİ DEVRİLMEYE; KARŞI ZİNCİRLE BAĞLA
- 10. KALDIRILAN YÜKE YAKLAŞMA
- 11. İSTİFLERİ DÜZGÜN YAPINIZ
- 12. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 14. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 15. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 16. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 17. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 18. ÖNCE CAN EMNİYETİ

ATÖLYELER İÇİNDİR

1. İŞ GÖZLÜKSÜZ TAŞLAMA YAPMAK YASAKTIR

- 2. DEMİR TESTERESİNDE ÇALIŞIRKEN DİKKATLİ OLUNUZ
- 3. YAĞLI KASALARDA OKSİJEN TÜPÜ NAKLETMEK YASAKTIR
- 4. YAĞLI ELDİVEN İLE OKSİJEN TÜPÜNE DOKUNMAYINIZ!
- 5. BOŞALAN TÜPLERİ İŞARETLEYİN VEYA ÜZERİNE YAZIN
- 6. PLANYANIN KARŞISINDA DURMAK TEHLİKELİDİR
- 7. KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA
- 8. KAYNAK IŞIĞINDAN GÖZLERİNİ KORU
- 9. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- 10. ELEKTRİK GÖRÜLMEZ. HİSSEDİLDİĞİ AN GEÇ KALINMISTIR
- 11. İZOLESİZ ALETLE İŞ YAPMAYINIZ
- 12. ALETLE YAPILACAK İŞİ ELİNLE YAPMA
- 13. KORUYUCU BOT VEYA AYAKKABINI GİY
- 14. ZIRHLI AYAKKABINI GİYMELİSİN
- 15. KIRIK VE ESKİ MERDİVEN KULLANMA
- **16.** YANICI VE PATLAYICI MADDELERİN YANINDA KAYNAK YAPILMAZ
- 17. ARIZALI TAKIM KULLANMA
- 18. DİKKAT YANGIN TEHLİKESİ
- **19**. AÇIK ATEŞ VE ALEVLE YAKLAŞMA
- 20. BURADA SİGARA İÇİLMEZ!
- 21. FİŞLERİN İŞİ BİTİNCE PRİZDEN ÇIKARTINIZ!
- 22. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOY!
- 23. BASINCLI GAZ TÜPLERİ!
- **24.** TORNANIN AYNASINI ELLE DURDURMAK TEHLİKELİ VE YASAKTIR
- **25.** KAYNAK YAPILIRKEN SEYRETME, IŞIK KÖR EDEBİLİR BAKMA!
- 26. PRESLERİ İLGİLİDEN BAŞKASI KULLANAMAZ
- 27. ZIMPARADA YANDAN TAŞLAMA YAPMAK YASAKTIR
- 28. ÇIPLAK GÖZ İLE ZIMPARADA TAŞLAMA YAPMAK YASAKTIR
- 29. ÇİVİ UÇLARINI EZİNİZ

- 30. FORKLİFT YÜKÜNÜN ALTINDA DURMA
- 31. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 32. BELİNİZLE DEĞİL BACAKLARINIZLA KALDIRIN
- 33. BASINÇLI TÜPLERİ DEVRİLMEYE KARŞI ZİNCİRLE BAĞLA
- 34. KALDIRILAN YÜKE YAKLAŞMA
- 35. İSTİFLERİ DÜZGÜN YAPINIZ
- 36. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 37. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 38. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 39. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 40. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 41. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 42. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 43. ÖNCE CAN EMNİYETİ

TRAS KURUTUCU

1. BU ALANDA ÇALIŞIRKEN KULAK KORUYUCU KULLANILMALIDIR

- 2. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 3. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 4. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 5. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 6. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 7. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 8. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 9. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 10. ÖNCE CAN EMNİYETİ

DİNAMİTLİK

- 1. DİKKAT! PATLAYICI MADDE! (KAPI DIŞINA VE BİNANIN ETRAFINA KONULMAK ÜZERE)
- DİKKAT! KAYGAN ZEMİN (DİNAMİTLİK YOLU KENARLARINA)

- 3. AÇIK ATEŞ VE ALEVLE YAKLAŞMA
- 4. BURADA KAYNAK YAPILMAZ
- 5. DİKKAT KÖPEK VAR
- 6. AZAMİ HIZ 10 KM.
- 7. CEP TELEFONU VE TELSİZ İLE YAKLAŞMAK YASAKTIR
- 8. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 10. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 11. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 12. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 14. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 15. ÖNCE CAN EMNİYETİ

ŞANTİYELER

- 1. KORUYUCU BOT VE AYAKKABI GİY
- 2. GÜVENLİK KEMERİ HAYAT KURTARIR
- 3. İKİ CİSİM ARASINA SIKIŞMAYINIZ

- 4. ŞANTİYE ALANI! İLGİLİLER DIŞINDAKİLERİN GİRMESİ YASAKTIR
- 5. CEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 6. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 7. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 8. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 9. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 10. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 11. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 12. ÖNCE CAN EMNİYETİ

PAKETLEME

- 1. BU ALANDA ÇALIŞIRKEN KULAK KORUYUCU KULLANILMALIDIR
- 2. TOZ MASKESÍ KULLANMAK MECBURÍDÍR

- 3. KORUYUCU BOT VEYA AYAKKABI GİY
- **4.** BANTLARIN ALTINDAN GEÇMEK TEHLİKELİ VE YASAKTIR
- 5. BAKIMDAN ÖNCE KLEPEYİ KAPAT
- 6. ELDİVENSİZ ÇALIŞMAK YASAKTIR
- 7. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 8. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 9. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 10. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 11. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 12. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 13. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 14. ÖNCE CAN EMNİYETİ

KΔPI

- 1. DİKKAT KAPI KONTROL
- 2. SAYIN ARAÇ SÜRÜCÜLERİ TRAFİK DÜZENİNİ AKSATMAYINIZ VE KURALLARA UYUNUZ

- 3. ŞOFÖR DİKKATLİ YANAŞ
- 4. FABRİKA İÇİNDE AZAMİ HIZ 10 KM.
- **5.** FABRİKA İÇİNDE SÜRAT YAPANLARA CEZAİ İŞLEMDE BULUNULACAKTIR!
- 6. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 7. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 8. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 9. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 10. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 11. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 12. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 13. ÖNCE CAN EMNİYETİ

MUHTELİF MAKİNELERİN BULUNDUĞU YERLERE YERLEŞTIRILMEK ÜZERE

- 1. MAKİNELERİN GEREKLİ BAKIM VE YAĞLAMALARINI İHMAL ETMEYİNİZ
- 2. MAKİNE KORUYUCULARI MAKİNEYİ DEĞİL, SENİ KORUR
- 3. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA

- 4. MAKİNELERİ ÇALIŞTIRMADAN KONTROL ET!
- 5. ÇALIŞAN MAKİNELERDEN PARMAKLARINI KORU!
- 6. MAKİNE TEMİZLERKEN KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİN
- 7. MAKİNE KORUYUCULARINI ÇIKARMAYINIZ!

YANGIN SÖNDÜRÜCÜLERİNİN BULUNDUĞU YERLERE KONULMAK ÜZERE

- 1. YANGIN SÖNDÜRÜCÜ
- **2.** YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARININ YERİNİ DEĞİŞTİRMEYİNİZ

HERHANGİ BİR YERDE BAKIM VE ONARIM YAPILIRKEN ONARIM NEDENİYLE SERVİS DIŞIDIR!

SOYUNMA VE DUŞ YERLERİ İÇİN

DOLAP KAPAKLARINI VE ÇEKMECELERİ AÇIK BIRAKMAYINIZ!

ELEKTROMANYETİK YAPILARIN BOZULMAMASI İÇİNBU BÖLGEDE CEP TELEFONUNU KAPALI TUTUNUZ

TAŞ OCAKLARI

- 1. DİKKAT! GÜVENLİK LİMİTİ
- 2. DİKKAT KAYGAN ZEMİN (YOL KENARLARINA KONULACAK)
- 3. BARET, İŞ GÖZLÜĞÜ VE KULAK KORUYUCU TAK
- 4. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 5. HAREKET EDEN İŞ MAKİNELERİNE YAKLAŞMAYINIZ!
- **6.** OCAKLAR ÇEVRESİNE GİRMEK YASAK VE TEHLİKELİDİR!
- 7. DİKKAT TOPRAKALTI KABLOSU! KAZI YAPMAK TEHLİKELİ VE YASAKTIR
- 8. YÜKLEME VE BOŞALTMALARDA MOTORUNU STOP ET!
- 9. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 10. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR

- **11.** DÖNÜŞ ÇAPININ DIŞINDA DURUNUZ (İŞ MAKİNELERİ İÇİN)
- **12.** EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA (İŞ MAKİNELERİ İÇİN)
- 13. İŞ MAKİNELERİNE YAKLAŞMA
- 14. BARET GİYMEK MECBURİDİR

KONKASOR

- 1. YABANCILARIN İŞYERİNE GİRMELERİ YASAKTIR
- 2. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 3. KORUYUCU BOT VEYA AYAKKABINI GİY
- 4. DÜŞMEKTEN SAKININ (KONKASÖR ÖNÜ İÇİN)
- 5. KONKASÖR ÇENESİ İÇİNE GİRME

- **6.** İLGİLİ AMİRDEN HABERSİZ KONKASÖR İÇİNE GİRMEK YASAKTIR
- 7. ÖNCE İŞ GÜVENLİĞİ SONRA İŞ
- 8. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 10. DİKKAT! KIRICIDAN TAŞ FIRLAYABİLİR
- **11.** KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNALARI KORUYUCUSUZ KULLANMA
- 12. GÖREVLİ OLMAYAN GİREMEZ
- 13. MAKİNE ÇALIŞIR DURUMDA İKEN HAREKET KAYIŞININ EL İLE AYARLANMASI YASAKTIR
- 14. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 15. YÜKLERİ BOŞALTMADAN ÖNCE:
 - -MOTORU DURDUR
 - -EL FRENİNİ ÇEK
 - -VİTESE TAK
 - -LASTİKLERİ TAKOZLA
- 16. ŞOFÖR! DİKKATLİ YANAŞ
- 17. ÜNİTE İÇİNDE KOŞMA
- 18. MERDİVENDEN İNERKEN VE ÇIKARKEN DİKKAT ET!
- 19. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA!
- **20.** MAKİNELERİ ÇALIŞTIRMADAN KONTROL ET
- 21. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- 22. MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT FDİNİZ
- **23.** BANTLAR ARASINDAN GEÇMEK YASAK VE TEHLİKELİDİR
- 24. BURADA AZAMİ HIZ 10 KM.
- 25. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 26. ÇEVRE SAĞLIĞINA VE TEMİZLİĞİNE SAYGILI OLUNUZ

FARIN

- 1. DİKKAT! KAYGAN ZEMİN
- 2. ELEKTRİK GÖRÜLMEZ! HİSSEDİLDİĞİ AN GEÇ KALINMIŞTIR
- 3. BANT ALTINDAN GEÇMEK YASAK VE TEHLİKELİDİR
- 4. DİKKAT! ÇALIŞIRKEN YÜZÜK BİLEZİK SAAT TAKMAYINIZ
- 5. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 6. MAKİNE KORUYUCULARINI ÇIKARMAYIN
- 7. ÇALIŞIRKEN BOL ELBİSE GİYMEYİN
- 8. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 10. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 11. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 12. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 14. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- **15.** DİKKAT BOŞLUK (ZEMİN FARKI) VAR! (BOŞLUK OLAN YERLERE)
- 16. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- 17. KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ

KORUYUCUSUZ KULLANMA

- **18.** MAKİNE ÇALIŞIR DURUMDA İKEN HAREKET KAYIŞININ EL İLE AYARLANMASI YASAKTIR
- 19. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 20. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA!
- 21. MAKİNELERİ ÇALIŞTIRMADAN KONTROL ET
- 22. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- 23. MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİNİZ

KÖMÜR DEĞİRMENİ

- 1. ELEKTRİK GÖRÜLMEZ HİSSEDİLDİĞİ AN GEÇ KALINMIŞTIR (ELEKTRİK ODASI İÇİN)
- 2. DİKKAT! YÜKSEK VOLTAJ (ELEKTRİK ODASI İÇİN)
- 3. ELEKTRİK ODASINA İZİNSİZ GİRİLMEZ
- 4. ALETLE YAPILABİLECEK İŞİ ELİNLE YAPMA
- 5. BANT ALTINDAN GEÇMEK YASAK VE TEHLİKELİDİR
- 6. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 7. MAKİNE KORUYUCULARINI CIKARMAYIN
- 8. ÇALIŞIRKEN BOL ELBİSE GİYMEYİNİZ
- 9. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 10. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ

- 11. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 12. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 14. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- **15.** KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA!
- **16.** MAKİNE ÇALIŞIR DURUMDA İKEN HAREKET KAYIŞININ EL İLE AYARLANMASI YASAKTIR
- 17. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 18. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA!
- 19. MAKİNELERİ ÇALIŞTIRMADAN KONTROL ET!
- 20. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- **21.** MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİNİZ

DÖNER FIRIN

- 1. ELEKTRİK GÖRÜLMEZ HİSSEDİLDİĞİ AN GEÇ KALINMIŞTIR
- 2. DİKKAT YÜKSEK VOLTAJ
- 3. ALETLE YAPILABİLECEK İŞİ ELİNLE YAPMA
- **4.** KORUYUCU BOT VE AYAKKABINI GİY (DÖNER FIRININ BAKIM VE ONARIMI SIRASINDA)
- 5. VİNÇ ALTINDA DURMA

- 6. DİKKAT TEHLİKELİ ISI!
- **7.** BANTLARIN ALTINDAN GEÇMEK YASAK VE TEHLİKELİDİR
- **8.** BU ALANDA ÇALIŞIRKEN KULAK KORUYUCU KULLANILMALIDIR (SOĞUTMA FANLAR BÖLGESİNE YERLEŞTİRİLECEK)
- 9. PERSONEL ASANSÖRÜ!
- **10.** DİKKAT! YÜKSEKTE EMNİYET KEMERSİZ ÇALIŞMAK YASAKTIR
- 11. BARET GİYMET MECBURİDİR
- 12. MAKİNE KORUYUCULARINI CIKARMAYIN
- 13. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- **14.** İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 15. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 16. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 17. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 18. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 19. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- **20.** DİKKAT BOŞLUK (ZEMİN FARKI) VAR! (BOŞLUK OLAN YERLERE)
- 21. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- 22. KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA
- 23. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 24. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA
- 25. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- **26.** MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİNİZ

ÇİMENTO DEĞİRMENİ

- 1. DİKKAT YÜKSEK VOLTAJ! (İLGİLİ YERLERE)
- 2. GÜRÜLTÜYE KARŞI KULAK KORUYUCU KULLAN!
- 3. BU ALANDA ÇALIŞIRKEN KULAK KORUYUCUSU KULLANILMALIDIR
- 4. TARTIM BANTLARINI DURDURMADAN YAKLAŞMA!
- 5. IZİNSİZ GİRİLMEZ
- 6. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 7. MAKİNE KORUYUCULARINI ÇIKARMAYIN
- 8. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 10. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 11. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 12. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 14. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- **15.** DİKKAT BOŞLUK (ZEMİN FARKI) VAR! (BOŞLUK OLAN YERLERE)
- 16. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- **17.** KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA
- 18. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 19. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA
- 20. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- **21.** MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİNİZ

GEZERVINC

- 1. DİKKAT! KAYGAN ZEMİNDİR. (RAYLARIN BULUNDUĞU YERE)
- 2. YAVAŞ VE İHTİYATLI GEÇİNİZ (RAYLARIN BULUNDUĞU YERE)
- 3. DİKKAT VİNÇ HAREKETİ VAR ! RAYLARIN ÜZERİNDE DOLAŞMAK YASAK VE TEHLİKELİDİR (RAYLARIN BULUNDUĞU YERE)
- 4. VİNÇ ALTINDA BARETSİZ ÇALIŞMAK YASAKTIR
- 5. VİNÇ ALTINDA DURMAK YASAKTIR
- 6. VİNCE YAKLAŞMA!
- 7. MAKİNE KORUYUCULARINI ÇIKARMAYIN
- 8. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 10. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 11. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 12. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 13. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 14. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- **15.** DİKKAT BOŞLUK (ZEMİN FARKI) VAR! (BOŞLUK OLAN YERLERE)
- 16. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- **17.** KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA
- **18.** ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA
- 19. EMNİYET TEDBİRİ ALMADAN MAKİNEYİ ÇALIŞTIRMA
- 20. ÇALIŞAN MAKİNEDEN PARMAKLARINI KORU
- 21. MAKİNE TEMİZLİĞİNDE KESİCİ KISIMLARA DİKKAT EDİNİZ

- **22**. BANTLARIN ALTINDAN GEÇMEK TEHLİKELİ VE YASAKTIR
- 23. DİKKAT! YÜKSEKTE EMNİYET KEMERSİZ ÇALIŞMA
- **24.** HAREKETLİ KISIMLARDA ÇALIŞIRKEN BOL ELBİSELER GİYME!

STOKHOLLER

- 1. HAREKET HALİNDEKİ ARAÇLARA DİKKAT EDİNİZ
- 2. KALDIRILAN YÜKE YAKLAŞMA
- 3. BARET GİYMEK MECBURİDİR
- 4. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 5. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESINLİKLE UYUNUZ
- 6. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 7. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 8. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 9. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 10. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 11. ÖNCE CAN EMNİYETİ
- **12.** KESİCİ VE DÖNER PARÇALI MAKİNELERİ KORUYUCUSUZ KULLANMA
- 13. ÇALIŞAN MAKİNEYE ELİNİ SOKMA

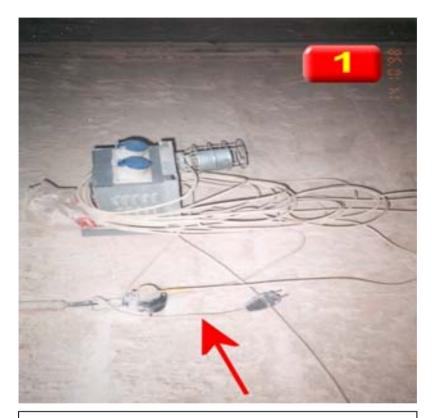

KAZAN DAİRESİ

- 1. DİKKAT YÜKSEK BASINÇ
- 2. VANALARA YETKİLİDEN BAŞKASI DOKUNAMAZ
- 3. ÇEVREYİ TEMİZ TUTUNUZ
- 4. İŞ GÜVENLİĞİ TALİMAT VE İKAZLARINA KESİNLİKLE UYUNUZ
- 5. İŞİ BİTEN MALZEMEYİ DERHAL YERİNE KOYUNUZ
- 6. ÇEVREMİZİ KORUYALIM
- 7. HEDEFİMİZ SIFIR İŞ KAZASI
- 8. İŞ GÜVENLİĞİ HER ÇALIŞANIN İŞİDİR
- 9. TESİSLERİMİZİ TEMİZ TUTMAMIZA YARDIM EDİNİZ
- 10. ÖNCE CAN EMNİYETİ

VII. RESIMLER

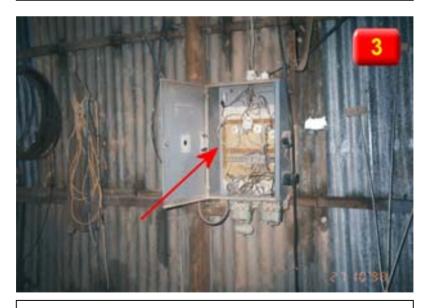
İşçi sağlığı ve iş güvenliğinin korunmasına ilişkin dikkat çekici resimlere aşağıda yer verilmiştir.

Çalışma alanının ortasında bırakılmış bir cihaz, işçilerin çalışırken kordonlara takılıp düşme riskini arttırır.

Elektrik kaçağına neden olabilecek güvensiz bir priz yanıcı maddelerle yakın şekilde konumlandırılmış.

Kapağı açık bırakılmış bir sigorta kutusu her zaman tehlike yaratabilir.

Çivileri çıkık durumda bırakılan tahtalar her zaman kazaya sebebiyet verebilir.

"Kaza geliyorum demez" yazılı levhanın altında yerde bulunan ve her an takılıp düşme riski bulunan parçalarla dolu bir zemin

Raflara sistematik olmayan bir şekilde sıralanmış alet edevat iş kazası riskini arttırır.

Basınçlı tüplerin bulunduğu yerde bir uyarıcı levhanın bulunmaması ve bunların ısı kaynağına olan yakınlığı iş kazalarına neden olabilir.

Çalışma ortamında yerde bulunan hurdalar ve koruyucusuz durumdaki raylar tehlike arz etmektedir.

Yüksekte aşağı düşecek şekilde bırakılan demir çubuk ve hurdalar her an iş kazalarına yol açabilir.

Duvarda açıktan geçen elektrik kabloları kazalara neden olabilir.

Motorin dolum yerinde uyarı levhaları mutlaka bulundurulmalıdır.

Hatalı dizilmiş ufak bir sarsıntıda düşme riski bulunan kimyasal madde kutuları tehlike arzeder.

Hatalı dizilmiş düşme riski bulunan dolu yağ varilleri tehlike arz eder.

Yan tarafında koruyucu zinciri bulunmayan bir değirmen kaza riskini arttırır.

İntikal girişinde bulunan ve bir işçinin başını çarparak yaralanmasına sebebiyet verebilecek bir dirsek.

Farin değirmeni speratuar katında bulunan bir dirsek baş yaralanmalarına sebep olabilecektir.

Döner fırın ünitesindeki merdiven üzerinde bulunan bir su borusu her takılıp düşme tehlikesi yaratır.

Gezervinçlerde yürüme bandı üzerinde delinen kısım büyük tehlike arz etmektedir.

Kömür değirmeni ve gezervinçler ünitelerindeki koruyucusuz bantlar tehlike arz eder.

Önüne uyarıcı levha konulmamış bir boşluk, ışıklandırma da yetersiz.

Tehlikeli pozisyonda yüksekte çalışan ve emniyet kemeri takılı olmayan bir işçi her zaman kaza tehlikesiyle karşı kar-

şıyadır.

İşlevini kaybetmiş bir uyarıcı levhanın kazaların önlenmesinde herhangi bir etkisi olamaz.

Baretsiz çalışan işçiler her an iş kazasına uğrayabilir.

Kaynak yapılmasını korumasız seyreden bir işçi her an kazaya uğrayabilir. Gözlük takmadan kaynak yapan bir personel ne kadar büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kaldığının farkında mı?

Ufak boyutlu ve yıpranmış uyarıcı levhalar kendilerinden beklenen etkiyi sağlayamazlar.

Kuytu yerlere yanlış yerleştirilmiş uyarıcı levhalarıyla kazalar önlenemez. Uyarıcı levhalarının çalışma alanlarında konularına göre serpiştirilmesi gerekir.

VIII. FAYDALANILAN KAYNAKLAR

- I1. AKYÜZ, Necdet, İş Güvenliği, İstanbul, 1980.
 - 2. BAYSAL, Sadettin, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Genel Prensipleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Hukuki Yönü, Çalışma Ortamında Sağlık Açısından Zararlı Faktörler, YODÇEM Eğitim Kitabı, Yayın No.4, Haziran, 2000.
- **3.** ÇANDIR, Mahmut, İş Hijyeni, Gürültü ve Etkileri, Vibrasyon, YODÇEM Eğitim Kitabı, Ankara,1995.
- **4.** EROKAY Murat, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Esasları, Ocak 2000.
- **5.** ERSAN, Gürbüz, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu Açısından İşverenlerin Sorumlulukları ve Cezai Müeyyideler, İstanbul, 1995.
- **6.** ERTEN, Kibar, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Genel Prensipleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Hukuki Yönü, YODÇEM Eğitim Kitabı, Yayın No:3 Haziran, 2000.
- 7. TAŞYÜREK, Mustafa, Eller ve El Aletlerinde Güvenlik, Göz Göre Göre, Bel İncinmelerinden Korunma, İş Güvenliğine Bir Adım, KORDSA İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yayınları.

- **8.** TAŞYÜREK, Mustafa, İş Güvenliği, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Afiş ve Uyarı Levhaları, Çalışma Ortamı Dergisi, Mart-Nisan 1999.
- **9.** TATAR, Seydi, Ali, İşyerlerinde Kişisel Koruyucuların Kullanılması, YODÇEM Eğitim Kitabı, Yayın No:2 Ekim,1998.
- **10.** Bursa Çimento Fabrikası A.Ş. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Araştırması, Ekim, 1998.
- 11. ÇSGB İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı, Ankara, 1999/94.
- **12.** Kişisel Koruyucular, ÇSGB İşçi Sağlığı Daire Başkanlığı, Ankara, Yayın No.1990/30.
- **13.** Koruma ve Güvenlik Kitabı, Lafarge Çimento Grubu İş Güvenliği Yayını.
- **14.** Tüm Çalışanlar İçin Genel Güvenlik Kuralları, Çalışma Ortamı Dergisi, Temmuz-Ağustos, 1998.

TESLİM VE TAAHHÜT BELGESİ

İşyerinde Koruma ve Güvenlik kitabını teslim aldım. İşyerinde Koruma ve Güvenlik kitabının önemini idrak etmiş ve bu hususta eğitimi görmüş olarak hatırlatmaya gerek kalmaksızın uymak, uymadığım takdirde ilgili kitaba aykırı hareket etmiş ve İş Güvenliğini tehlikeye düşürmüş olmakla meydana gelebilecek kazaların sonuçlarına katlanarak sorumluluğu kabul ederim.

Tarih://
Adı Soyadı:
İmza